

การประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการสู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
โรงเรียนบ้านปากลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
Assessment of Academic Excellence Promotion Project towards Student Arts
And Crafts Competition, Ban Pak Long School under Nakhon Si Thammarat
Primary Educational Service Area, Office 4

ทิวทัศน์ บัวจันทร์*, รัฐพร กลิ่นมาลี, วีระยุทธ ชาทะกาญจน์
Tiuwtas Boajan, Rattaporn Klinmalee, Werayut Chatakan
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
Nakhon Si thammarat Rajabhat University
E-mail: thiewtat@hotmail.com

Received: November 23, 2024; Revised: October 20, 2025; Accepted: December 3, 2025

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการสู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 171 คน ครูผู้สอน จำนวน 16 คน คณะกรรมการบริหารโครงการ จำนวน 2 คน รวม 189 คน ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครูฝ่ายวิชาการ 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ตัวแทนนักเรียน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ประสพผลความสำเร็จสูงสุด มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านกระบวนการ มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมาก ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และวิธีดำเนินการมีความเหมาะสม สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง อยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาส ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมเหมาะสมกับสภาพสังคมในยุคปัจจุบันและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศ อยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ พบว่า มีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ

*นักศึกษาปริญญาโท, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

*Student in Master of Education Program Educational Administration, Nakhon Si thammarat Rajabhat University

*Corresponding author. E-mail address: thiewtat@hotmail.com

พัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการพัฒนา เสริมสร้างทักษะทางทัศนศิลป์อย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบัน และสะดวกต่อการนำไปใช้วางแผน การดำเนินงานโครงการ อยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต พบว่า ครูมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะทางวิชาการ อย่างต่อเนื่อง และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ นักเรียนสามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปได้ว่า สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะทางด้านวิชาการ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น หากแต่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ควรจัดแยกตามช่วงอายุนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ให้เหมาะสมกับช่วงวัย โดยโรงเรียนควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมในโรงเรียน เช่น มุมเรียนรู้ตามอัธยาศัย ห้องภูมิปัญญา ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลได้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติในการสืบเสาะความรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม จนสามารถนำกลับมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ

คำสำคัญ : การประเมิน; ประเมินโครงการ; ความเป็นเลิศ; วิชาการ

Abstract

This independent study is an evaluation research. The objectives are to evaluate the project's context, input factors, process, and outputs to promote academic excellence in student arts and crafts at Ban Pak Long School, Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4, using the CIPP Model evaluation form developed by Stufflebeam. The sample group consisted of 171 students, 16 teachers, and two project management committee members, totaling 189 persons. There were five qualitative informants, including one school director, one academic teacher, one school committee member, and two student representatives, for a total of five persons. The tool used was a 5-level rating questionnaire. The data were analyzed using the mean, standard deviation, and content analysis.

The research results revealed that the context aspect achieved the highest level of success, with the highest evaluation level. It was followed by the process aspect, which received a high evaluation. The input aspect also achieved a high evaluation level. The output aspect also achieved a high level of evaluation. The context aspect revealed that the project objectives were most closely aligned with the needs of the project participants, with the highest average score. The issue with the lowest evaluation level was that the goal setting,

timeframe, and implementation methods were appropriate and could be implemented effectively, with a high score. In terms of input factors, it was found that administrators consistently provide opportunities, promote, and develop the potential of teachers responsible for organizing activities, at the highest level, with the highest average. The issue with the lowest average evaluation result was that teaching media are modern, appropriate, and relevant to the current social conditions, and align with the national educational development strategy, at a high level. In terms of process, the project team collaborated on planning operations, studied problems, and identified needs to develop students' potential towards excellence, reaching the highest level and achieving the highest average score. The issue with the lowest average score was the systematic collection of information used to develop and enhance visual arts skills, which was current and convenient for use in project planning. In terms of output, it was found that teachers consistently assessed academic skill achievement and systematically collected data, achieving the highest level and the highest average score. The issue with the lowest average score was students' ability to apply technology in their daily lives appropriately, exhibit creativity, and create innovations to improve their quality of life, reaching a high level.

Qualitative data analysis concluded that students can develop knowledge and academic skills, enabling them to apply this knowledge more effectively in their learning, leading to higher academic achievement. However, time constraints exist, and learning should be organized by age group to develop analytical thinking skills appropriate for each age group. Schools should provide additional learning resources, such as informal learning corners, wisdom rooms, and science labs, to enable students to independently research additional information and engage in appropriate self-investigation, enabling them to analyze, synthesize, and transfer their knowledge to others effectively.

Keywords: Assessment; Project Assessment; Excellence; Academic

บทนำ

โลกปัจจุบันเป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายด้าน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกระบวนการต่าง ๆ ทำให้แนวทางในการปฏิบัติต่าง ๆ ในอดีตไม่อาจนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลที่เป็นเชิงบวกให้กับสังคมในยุคปัจจุบันอีกต่อไปได้เช่นเดิม ซึ่งปัจจุบันการเรียนรู้จะมุ่งเน้น ที่การสร้างองค์ความรู้ และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง (Sasitorn, 2022) National Economic and Social Development Plan No. 13 (2023 - 2027) ได้กำหนดในหมวดหมู่ที่ 12

ไว้ว่า ประเทศไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาคอนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยจะต้องพัฒนาให้คนไทยมีทักษะ มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรมและคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม การเตรียมพร้อมด้านกำลังคน การเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย โดยมีหลักการสำคัญคือ มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม หล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวมและมุ่งหวังให้มีการวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์มีคุณธรรม จริยธรรม (National Economic and Social Development Council, 2023) ตลอดจนการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญงอกงาม ซึ่งการจัดการศึกษานั้นจะต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกายจิตใจสติปัญญา อารมณ์ สังคม สามารถพัฒนาตนเอง ร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย แต่เดิมการศึกษามุ่งเน้นเพียงให้ผู้เรียนมี ทักษะการอ่านออกเขียนได้ แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติและการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน โดยผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยตนเอง มีครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะการเป็นโค้ช และอำนวยความสะดวก (Office of the Basic Education Commission, 2017)

การประเมินโครงการเป็นการประมาณค่าการดำเนินงานหรือกิจกรรมใด ๆ อย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานทั้งในปัจจุบัน อนาคต และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินงาน หรือยกเลิกงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ การประเมินโครงการ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้ที่มีบทบาทการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ เป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งความจริง ในเชิงคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งและการเข้าถึงความจริงในเชิงคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น กล่าวว่าการประเมินโครงการ หมายถึงกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินเป็นการช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การประเมินเป็นการตอบสนองสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก และการประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน เนื่องจากการประเมิน โครงการเป็นการตรวจสอบ ควบคุมอย่างมีระบบ ปัจจัยทุกชนิดที่ใช้ในการดำเนินงาน จะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด ส่วนใดที่เป็นปัญหาหรือไม่มีคุณภาพจะได้รับการพิจารณาย้อนกลับ เพื่อให้มีการดำเนินงานใหม่จนกว่าจะเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ต้องการ ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม ทราบผลการดำเนินงานของโครงการว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานและเป็นระบบมากขึ้น (Sirichai, 2009)

จากการศึกษารายงานการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านปากลง ในปีการศึกษา 2566 พบว่า 1) โรงเรียนมีปัญหาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีนักเรียนที่ผู้ปกครองเป็นแรงงานทำสวนจึงทำให้นักเรียนมีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ภาษา และ

พื้นฐานการศึกษา ทำให้เกิดปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก 2) หลักสูตรสถานศึกษาขาดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ขาดการส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ไม่มีการบูรณาการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน 3) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับนักเรียนที่ผ่านมารโรงเรียนดำเนินการเฉพาะกลุ่ม ต่างคนต่างทำ ขาดการประสานความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรม ทำให้การสื่อสารข้อมูลในการดำเนินงานไม่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนรับรู้และให้การสนับสนุนอยู่วงแคบ ขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน 4) บุคลากรของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ ขาดแคลนครูในบางสาขาวิชา ครูมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และ 5) โรงเรียนบ้านปากลงสามารถเป็นตัวแทนของเขตพื้นที่การศึกษา ไปแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม ระดับภาค ได้เพียงแค่ 1 รายการ ทั้งที่การดำเนินงานดังกล่าวควรจะมีผลลัพธ์แห่งความสำเร็จมากกว่านี้ (Ban Paklong School. 2023)

จากการศึกษารายงานสรุปผลการดำเนินงานโรงเรียนบ้านปากลง พบว่า มีการดำเนินงานโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่งงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน มาอย่างต่อเนื่อง หากแต่ที่ผ่านการทำงานโครงการไม่เป็นระบบ ขาดความน่าเชื่อถือ สารสนเทศจากการประเมินมีไม่เพียงพอที่จะบอกได้อย่างครบถ้วนว่าโครงการนี้มีความเหมาะสมแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด มีข้อดี ข้อบกพร่องอย่างไร ผู้วิจัยในฐานะครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสนใจที่จะประเมินโครงการดังกล่าว จึงศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม มาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการ โดยความสำคัญของการประเมินดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินโครงการเป็นงานที่มีความละเอียดลออมากกว่าการวางแผน เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริง ที่เกิดจากการประเมินโครงการ ต้องแสวงหาทั้งที่มองเห็น จับต้องได้และสิ่งที่มองไม่เห็นและจับต้องไม่ได้ เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจคุณค่า คุณประโยชน์ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในปรับปรุง ปรับเปลี่ยน และพัฒนาโครงการ โดยจะนำผลจากการประเมินดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบท (Context) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการส่งงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการส่งงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
3. เพื่อประเมินกระบวนการ (Process) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการส่งงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

4. เพื่อประเมินผลผลิต (Product) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการสู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินโครงการ (Project evaluation research) ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP) โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับของการดำเนินงานตามโครงการ คือ (1) ด้านบริบทของการประเมินโครงการ สอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โครงการ ความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและความเป็นไปได้ของโครงการ ก่อนดำเนินโครงการ (2) ด้านปัจจัยนำเข้า สอบถามเกี่ยวกับด้านความสามารถของผู้รับผิดชอบโครงการ ความเพียงพอของงบประมาณ ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์อาคารสถานที่ และวิธีดำเนินโครงการ ก่อนดำเนินโครงการ (3) ด้านกระบวนการ สอบถามเกี่ยวกับ การวางแผนการดำเนินงานตามแผน การกำกับ ติดตามและ การประเมินผลโดยประเมินระหว่างดำเนินโครงการ และ (4) ด้านผลผลิต ประเมินใน 3 ด้าน หลังเสร็จสิ้นโครงการ

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 นักเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2566 จำนวน 171 คนและสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportionate stratified Random sampling) โดยใช้ระดับชั้นนักเรียนเป็นหน่วยการสุ่มใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2.2 ครูผู้สอน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 คน

2.3 คณะกรรมการบริหารโครงการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการสู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง ปีการศึกษา 2566 ไม่นับรวมผู้ประเมิน จำนวน 2 คน

2.4 ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ จำนวน 5 คนประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครูฝ่ายวิชาการ 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ตัวแทนนักเรียน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีเลือกแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sample)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ประมวลผล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน และนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ สู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน แล้วนำข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ มาตรวจให้คะแนน โดยให้น้ำหนักคะแนน แต่ละระดับ

2) วิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพของครูผู้สอน ได้แก่ ประสบการณ์สอน ระดับการศึกษา ช่วงชั้นที่สอนของครูและสถานภาพของนักเรียน ได้แก่ เพศ ช่วงชั้นที่เรียน รายได้ผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง สถิติที่ใช้คือ การหาค่าร้อยละ

3) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหมาะสม/เพียงพอ/การปฏิบัติ/เป็นจริง/ความพึงพอใจ และการมีวินัย โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล

4) เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยแปลผล 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981)

5) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และอธิบายความเรียง โดยวิธีแต่ละประเด็น จากผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการวิจัย

จากการศึกษารายงานการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านปากลงในปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนที่มีต่อการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ สู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 4 โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นกับเกณฑ์การประเมิน ปรากฏผล ดังตารางที่ 1

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ สู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านบริบท (Context) ประสพผลความสำเร็จสูงสุด มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.58) รองลงมา ด้านกระบวนการ (Process) มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.64) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.64) และด้านผลผลิต (Product) มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.70)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ สู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

องค์ประกอบการประเมิน	(n=189)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านบริบท (Context)	4.55	0.58	มากที่สุด
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.48	0.64	มาก
ด้านกระบวนการ (Process)	4.54	0.64	มาก
ด้านผลผลิต (Product)	4.47	0.70	มาก
รวม	4.51	0.64	มาก

อภิปรายผล

ด้านบริบท (Context) โดยรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สืบเนื่องมาจากโรงเรียนดำเนินงานตามแผนงานโครงการอย่างเป็นระบบ ตลอดจนได้มีการประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ สู่งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนให้แก่ นักเรียน ที่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและการดำเนินงานตามโครงการเป็นอย่างดี อีกทั้งโรงเรียนได้มีการวางแผนการดำเนินการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศให้แก่ นักเรียนตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีการจัดทำโครงการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มีความเป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ศักยภาพสู่ความเป็นเลิศให้แก่ นักเรียน อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Sukanya Chabarasibus. 2018) ได้ทำการวิจัยประเมินโครงการส่งเสริมอัจฉริยภาพสู่ความเป็นเลิศของนักเรียน โรงเรียนราศีไศล สรุปได้ ดังนี้ 1. ผลการประเมินบริบทของโครงการ ได้แก่ ความต้องการและความจำเป็น ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ความเป็นไปได้ของโครงการ ความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด 2. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของบุคลากร ความรู้ความเข้าใจ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ การบริหารจัดการหน่วยงานที่สนับสนุน ระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานแต่ละกิจกรรมในโครงการ การประเมินผล และการนำผลไปปรับปรุงพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด 4. ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 5. ผลการประเมินผลกระทบของโครงการต่อนักเรียน พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และได้รับการพัฒนาอัจฉริยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ มากขึ้น ผลกระทบต่อโรงเรียนและครูผู้สอน พบว่า ครูมีศักยภาพในการปฏิบัติงานพิเศษมากขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ชัดเจน ผู้บริหารได้แนวคิด ในการส่งเสริมอัจฉริยภาพสู่ความเป็นเลิศของนักเรียนมากขึ้น มีผลงานได้รับรางวัลการแข่งขันทักษะทางวิชาการต่าง ๆ ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

มีชื่อเสียงทำให้ได้รับศรัทธาและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และ ผลกระทบต่อชุมชน พบว่า ได้รับทราบข่าวสารของโรงเรียน สัมพันธ์ภาพโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปในทางบวก ผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อการศึกษามากขึ้น ผู้ปกครอง ชุมชน ศรัทธาและไว้วางใจโรงเรียน เกี่ยวกับการส่งเสริมอัจฉริยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีสื่อสนับสนุน อุปกรณ์ที่สอดคล้องกับกิจกรรมในโครงการที่เหมาะสม ผู้บริหารและครูมีความพร้อม มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่งเสริมศิลปหัตถกรรมนักเรียน อีกทั้งโครงการนี้เป็นโครงการที่ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ จึงได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี ตลอดจนสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนที่ได้รับว่า โรงเรียนดำเนินการระดมความคิดเห็นประชุมร่วมวางแผน จัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ให้สอดคล้องและพอเพียงกับกิจกรรม จัดหาแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสม วิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญหลากหลายและสนับสนุนการพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มพูนมากขึ้นและสามารถวางแผนวิเคราะห์ นักเรียนและสังเคราะห์การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพของนักเรียน นอกจากนี้ กิจกรรมยังมีความเป็นไปได้และปฏิบัติได้จริง ช่วงเวลาและเนื้อหาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รวมทั้งครูมีประสบการณ์ มีความรู้ มีความตั้งใจจริงในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Netchanok, 2017) ได้ทำประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPP Model สรุปผลการประเมินพบว่า 1. ด้านบริบทของโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความสอดคล้องกับนโยบายและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และภารกิจของโรงเรียนในระดับมาก 2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ปัจจัยในการดำเนินการโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร เวลา มีเพียงพอและเหมาะสมในระดับมาก 3. ด้านกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ กระบวนการดำเนินงานกิจกรรมในการบริหารจัดการโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน มีระดับการปฏิบัติและความเหมาะสมในระดับมาก 4. ด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนต่อกิจกรรมในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนต่อกิจกรรมในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ระดับดี (3.00) ขึ้นไป ความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 74.81 ของจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ทั้งหมด จำนวนนักเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ สูงกว่าขีดจำกัดล่างของโรงเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 52.65 เช่นเดียวกันกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 50.22 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีเยี่ยม ผลการทดสอบ

เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 พบว่า นักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ร้อยละ 98.16 ความพอใจอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ด้านกระบวนการ (Process) ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนได้มีการวางแผนการดำเนินทุกกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ตามหลักการของวงจรคุณภาพ ตลอดจนมีการวางแผน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรม การจัด กิจกรรม มีกระบวนการดำเนินตามกิจกรรมทั้งในหลักสูตรเสริม หลักสูตรหลัก และบูรณาการในกลุ่มสาระ เรียนรู้ที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาได้ และหากมีปัญหาอุปสรรค ก็จะมีระบบการระดมความคิดเห็นทุกภาคส่วน ในการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ตลอดจน โรงเรียนบ้านปากกลาง ได้กำหนดเป้าหมาย แนวทางกระบวนการและการดำเนินงานพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ โดยความร่วมมือของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานในลักษณะทีมงาน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผลอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ตามกระบวนการ และรูปแบบกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนมีความน่าสนใจ จะเห็นได้จากผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการมีความหลากหลาย ช่วยกระตุ้นความสนใจ ได้รับความสนใจจากนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรม อย่างไรก็ตามหากขณะดำเนินงานตามโครงการ พบว่า มีปัญหา ข้อบกพร่อง ครูที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ก็จะมีการวางแผนการปรับกิจกรรม โดยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาของการดำเนินการปีการศึกษาที่ผ่านมา และระดมความคิดเห็นร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหของบางกิจกรรม ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านให้นักเรียนอย่างจริงจัง อีกทั้งโรงเรียนมีการประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ได้มีการสานต่อกิจกรรม และร่วมประเมินผลการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศให้นักเรียน ในขณะที่อยู่ที่บ้านให้เกิดความต่อเนื่องสม่ำเสมอ และครูผู้รับผิดชอบโครงการได้มีการพัฒนาตนเอง ศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับโครงการให้ตรงตามความสนใจ ความต้องการของนักเรียนอย่างแท้จริง ทำให้นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนาน สามารถซักถาม และมีความสุขในการเรียนรู้ อีกทั้งครูยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอแนะแนวทางวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการบริหารและการจัดการศึกษาหรือการแปรสภาพปัจจัยป้อนเข้าให้เป็นผลผลิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wiyada, 2017) ได้ทำประเมินโครงการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการ ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการโดยใช้กระบวนการ PLC โรงเรียนพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2560 ผลการประเมินสรุปพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทของโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการโดยใช้กระบวนการ PLC โรงเรียนพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2560 ตามประเด็นตัวชี้วัด ค่าน้ำหนักและเกณฑ์การประเมิน พบว่า ด้านบริบทของโครงการ ค่าน้ำหนักร้อยละ 15 ผลการประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมจากความคิดเห็นของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการบริหารโครงการ พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมิน

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการใช้กระบวนการ PLC โรงเรียนพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2560 ตามประเด็นตัวชี้วัด ค่าน้ำหนักและเกณฑ์การประเมิน พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการใช้กระบวนการ PLC โรงเรียนพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2560 ตามประเด็นตัวชี้วัด ค่าน้ำหนักและเกณฑ์การประเมิน พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบตามประเด็นตัวชี้วัด ค่าน้ำหนัก และเกณฑ์การประเมิน พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ด้านผลผลิต (Product) ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลจากการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ สู่สถานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านผลผลิต ได้ประเมินความเป็นจริงที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ สู่สถานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า เมื่อสิ้นสุดโครงการ ผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์โครงการที่ได้กำหนดไว้ และมีความเป็นจริงต่อการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือ จากภาคีเครือข่ายร่วมจัดการศึกษาด้วยดีเสมอมา โรงเรียนได้รับความไว้วางใจในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของโรงเรียนด้วยดีเสมอมา สอดคล้องกับงานวิจัย ของ (Manop 2022) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนเทศบาลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินในด้านบริบท (Context) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูก่อนดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินในด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูก่อนดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินในด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูและนักเรียนระหว่างดำเนินการโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และ ผลการประเมินในด้านผลผลิต (Product) ของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูและนักเรียนหลังดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปวางแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาต่อไป

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการสู่สถานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ดังนี้

ด้านบริบท (Context) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็น พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการ ต่อเนื่องทุกปีการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด และการกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และวิธีดำเนินการมีความเหมาะสมสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็น พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาส ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด และสื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพสังคมในยุคปัจจุบันและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านกระบวนการ (Process) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็น พบว่า มีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศให้นักเรียนอย่างต่อเนื่องและนำเสนอผลงานอยู่เสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด และ มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการพัฒนาเสริมสร้าง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านผลผลิต (Product) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็น พบว่า ครูมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครูทุกคนได้เข้ารับการอบรมการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และ ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนสามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะทางด้านวิชาการ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น หากแต่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ซึ่งควรจัดแยกตามช่วงอายุนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ให้เหมาะสมกับช่วงวัย และควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในการสืบเสาะ ความรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านบริบท (Context) ควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่งเสริมศิลปหัตถกรรมนักเรียน ให้สอดคล้อง ตรงตามความต้องการของทุกฝ่าย ภายใต้บริบทของโรงเรียน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ร่วมกันหาหรือเพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรที่ได้รับสนับสนุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตรงตามวัตถุประสงค์และคุ้มค่ามากที่สุด

3. ด้านกระบวนการ (Process) ควรให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของทุกฝ่าย ตลอดจนควรบันทึกผลการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

4. ด้านผลผลิต (Product) ควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่งเสริมศิลปหัตถกรรมนักเรียน ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องตามความต้องการของนักเรียน ภายใต้อาณาเขตของบริบทสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้ได้รับความรู้ มีทักษะ ทักษะคิดที่ดีต่อกิจกรรมในโครงการ เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียน ได้นำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

เอกสารอ้างอิง

- Ban Paklong School. (2023). *Report summarizing the results of operations for the academic year -2023*. Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office, Area 4: Nakhon Si Thammarat, Nakhon Si Thammarat. (In Thai)
- Best, John W. (1981). *Research in Education*. 3rd ed. Englewood cliffs, New Jersey: Prentice. Hall Inc.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal of Education and Psychological Measurement*. 30 (3): 607 - 610.
- Manop J. (2022). Assessment of Learning Resource Development Project to Enhance Learning Efficacy of Tha Tum Municipal School, Surin Province. *Journal of Research for Learning Reform*, Vol. 5 No. 2 (July - December 2022), 19 - 34. (In Thai)
- Netchanok, T. (2017). *Evaluation of the project to promote academic excellence, academic year 2017 of Phuket Wittayalai School*, Under the Secondary Educational Service Area Office, Area 14, academic year 2017, Phuket. (In Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2017). *Manual for quality assessment according to standards. Basic education for internal quality assurance of educational institutions*. Bangkok: National Office of Buddhism Printing House. (In Thai).
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2023). *National Economic and Social Development Plan No. 13 (2023 - 2027)*, Bangkok: Office of the Prime Minister. (In Thai).
- Sasitorn, B. (2022). Measurement and Assessment of Learning Skills in the 21st Century. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, Vol. 10 No. 2 (May- August 2022), 1856-1867 34. (In Thai).
- Sirichai, K. (2009). *Evaluation theory*. 7th printing. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai).

- Stufflebeam, D.L. and Shinkfield, A.J. (2007). *Evaluation Theory, Models and Applications*. San Francisco. CA: John Wiley and Sons.Inc.
- Sukanya Chabarasibus. (2018). *Report on evaluation of the project to promote genius towards student excellence. Rasi Salai School*. Sisaket: Rasi Salai School Under the Sisaket Provincial Administrative Organization. (In Thai).
- Wiyada, B. (2017). *Evaluation report of the project to promote academic excellence using the PLC process*. Phanom Bencha School, Khao Phanom District, Krabi Province, academic year 2017, Krabi. (In Thai)